

Szanowni Państwo

Od 1 października 2013 roku rozpoczęło swoją działalność **Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku (RUB)**. Jest to archiwum instytucjonalne spełniające założenia Ruchu Open Access. Projekt został opracowany pod kierunkiem mgr Haliny Brzezińskiej-Stec. Opiekę merytoryczną i techniczną nad RUB sprawuje Biblioteka Uniwersytecka w Białymstoku.

Repozytorium ma służyć głównie upowszechnianiu dorobku naukowego pracowników UwB, a tym samym podnosić prestiż uczelni. Do końca 2013 roku serwis internetowy, za pośrednictwem którego dokumenty będą zamieszczane i udostępniane w RUB, będzie działał w wersji testowej w sieci uniwersyteckiej (offline). W tym czasie chcemy zapoznać wszystkich pracowników naukowych UwB z obsługą oraz korzyściami, jakie wynikają z zamieszczania swoich prac w RUB.

Zachęcamy do zapoznania się z serwisem pod adresem: <http://repozytorium.uwb.edu.pl> oraz z zamieszczonymi poniżej ogólnymi informacjami o RUB.

W razie pytań prosimy o kontakt z **Redakcją RUB**:
Agnieszka Gałęcka-Golec, Iwona Sztabkowska
Oddział Informacji Naukowej, p. 212
e-mail: rub@uwb.edu.pl
tel. 85 745 76 23

Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku - RUB

Repozytorium jest jednym ze sposobów realizacji założeń Otwartego Dostępu (ang. *Open Access*). Poprzez realizację swoich podstawowych celów, pomaga uczelni spełnić ustawowy obowiązek polegający na upowszechnianiu i pomnażaniu osiągnięć nauki, kultury narodowej i techniki.

Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku (w skrócie RUB), rozumiane jako cyfrowe repozytorium instytucjonalne, funkcjonuje od dnia 1 października 2013 r. na podstawie *Zarządzenia nr 16 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 16 maja 2013 r.* w trybie offline (w sieci uniwersyteckiej). Wdrożenie pełnej wersji RUB nastąpi od stycznia 2014 roku.

Instytucjonalne repozytorium, tworzone na Uniwersytecie w Białymstoku (UwB) ma służyć: bezterminowemu gromadzeniu i upowszechnianiu w formie online oraz promowaniu dorobku naukowego i dydaktycznego pracowników, doktorantów i studentów tej uczelni. Bezterminowe archiwizowanie plików wprowadzonych dokumentów bez zmiany adresu (w odróżnieniu od stron domowych wydziałów lub zakładów, które często zmieniają swoje adresy) gwarantują długotrwałe przechowywanie dokumentów i ich stałą dostępność. Będzie to możliwe również dzięki stałemu, indywidualnemu identyfikatorowi, który jest przypisany pojedynczym obiektom cyfrowym (URI/DOI). Gromadzenie i upowszechnianie online dorobku naukowego pracowników, doktorantów i studentów pozwoli na wzrost widoczności, a co za tym idzie wzrost cytowalności efektów ich pracy naukowej. Widoczność oznacza prawdopodobieństwo, że publikacja zostanie dostrzeżona, a oddziaływanie odnosi się do wpływu, jaki dany artykuł może wywrzeć na dalsze badania w danej

dziedzinie. Zarówno widoczność, jak i oddziaływanie bezpośrednio wpływają na pozycję autora na uczelni oraz wzrost prestiżu samej uczelni. Wzrost liczby zasobów naukowych przyczynia się do częstszych kontaktów między naukowcami oraz umożliwia uruchamianie nowych interdyscyplinarnych, międzyinstytucjonalnych i międzynarodowych projektów naukowych. Dzięki zasobom zgromadzonym w repozytorium badacze z krajów rozwijających się są w stanie zapoznać się z najnowszymi osiągnięciami naukowymi. Repozytorium zapewni również bazę materiałów wspierających edukację studentów oraz mieszkańców regionu poprzez ułatwienie dostępu do prac i badań naukowych prowadzonych na Uniwersytecie w Białymstoku. Będzie stanowił przydatne narzędzie w walce z plagiatami, a zarazem spełni funkcję cyfrowego archiwum, zobowiązującego się do trwałego i bezpiecznego przechowywania dokumentów.

Repozytorium ma budowę hierarchiczną, odzwierciedlającą strukturę Uniwersytetu – wydziały i jednostki pozawydziałowe. W RUB zamieszczane i udostępniane są: prace doktorskie, wybrane prace dyplomowe, artykuły naukowe, materiały konferencyjne, materiały dydaktyczne, czasopisma uniwersyteckie, sprawozdania i raporty. Deponowanie (wprowadzanie) odbywa się częściowo obligatoryjnie, a częściowo fakultatywnie.

Wprowadzanie (deponowanie) dokumentów odbywa się poprzez: autoarchiwizację - autorzy prac będą samodzielnie wprowadzać do RUB swoje dokumenty (pracownicy naukowcy, doktoranci) oraz archiwizację pośrednią – dokumenty będą wprowadzane przez upoważnione osoby (redaktorzy RUB, redaktorzy czasopism UwB).

Autorzy prac mogą udostępniać w RUB publikacje nieodpłatnie, na podstawie: otwartych licencji Creative Commons i bezterminowej licencji niewyłącznej udzielonej UwB (Oświadczenie depozytariusza).

Prace deponowane w RUB z założenia będą dostępne online (od stycznia 2014 r.) dla wszystkich zainteresowanych użytkowników. Dopuszcza się jednak możliwość udostępniania niektórych tekstów wyłącznie uprawnionym użytkownikom, zgodnie z licencjami udzielonymi przez depozytariuszy RUB. Wszystkie dokumenty (pełna wersja dokumentu) będą dostępne dla uprawnionych użytkowników z komputerów w sieci Biblioteki Uniwersyteckiej.

Właściwie zorganizowana i działająca infrastruktura techniczna repozytorium to konieczny czynnik dla powodzenia całego przedsięwzięcia. Poszerzenie zasobów naukowych biblioteki poprzez utworzenie i rozwój RUB nie tylko umożliwi wszystkim zainteresowanym darmowy dostęp do treści naukowych, ale wspomże i ułatwi pracownikom naukowo-dydaktycznym zwiększenie swojej naukowej efektywności. Deponowanie przez nich w RUB efektów swych badań wpłynie znacząco – co udowodniły inne repozytoria działające przy polskich i zagranicznych uniwersytetach – na zwiększenie liczby cytowań, a tym samym uznanie wśród naukowej społeczności w Polsce i na świecie. Ponadto komunikacja naukowa na tym poziomie ułatwi pracownikom poszukiwania zewnętrznych partnerów do prowadzenia i współfinansowania badań. Z kolei uczelnia otrzyma możliwość wykazania swego potencjału naukowego, a w konsekwencji sprawniejszego i efektywniejszego ubiegania się o środki na badania naukowe. Świadomość korzyści wynikających z tworzenia i funkcjonowania otwartych repozytoriów nauki jest w Polsce coraz większa, co stanowi odzwierciedlenie w dynamicznym wzroście publikacji i inicjatyw dotyczących problematyki Open Access. Uniwersytet w Białymstoku stara się również podążać w kierunku otwierania zasobów. W ten sposób wpisuje się w nową politykę naukową w Polsce, której jednym z głównych priorytetów, ogłoszonych przez MNiSW na lata 2013-2020, jest budowanie otwartej nauki. Posiadanie repozytorium instytucjonalnego jest zatem istotne zarówno ze względów naukowych (dostępność rezultatów pracy, komunikacja naukowa), jak i marketingowych (rozpoznawalność i prestiż instytucji).